Raadsvoorstel

Portefeuillehouder: **Tom de Kleer**		**Opgesteld door:** **Rianne Steenbrink en Renske van der Peet**, **MO Sociaal Domein**
Besluitvormende vergadering: 13 april 2023	**Registratienummer collegebesluit:** 230874	**Raadsnummer** 2023-021
Titel / onderwerp: Vaststellen verordening leerlingenvervoer 2023 gemeente Nieuwkoop		
Samenvatting: Voor het aanvragen en toekennen van voorzieningen in het leerlingenvervoer heeft de gemeente een verordening vastgesteld. Het betreft voorzieningen voor leerlingen die voor passend onderwijs zijn aangewezen op een verder weg gelegen school. Het gaat hierbij meestal om een kilometervergoeding, vergoeding van kosten voor openbaar vervoer of aangepast taxivervoer. Het college stelt de gemeenteraad voor om een nieuwe verordening vast te stellen voor het leerlingenvervoer. Met de nieuwe verordening wordt ingespeeld op een aantal ontwikkelingen in het leerlingenvervoer.		
Voorgesteld besluit: De raad wordt voorgesteld het volgende te besluiten: 1. De Verordening Leerlingenvervoer 2023 Gemeente Nieuwkoop vast te stellen. burgemeester en wethouders van Nieuwkoop		

TOELICHTING

Inleiding / aanleiding
Voor het aanvragen en toekennen van voorzieningen in het leerlingenvervoer heeft de gemeente een verordening vastgesteld. Het betreft voorzieningen voor leerlingen die voor passend onderwijs zijn aangewezen op een verder weg gelegen school. Het gaat hierbij meestal om een kilometervergoeding, vergoeding van kosten voor openbaar vervoer of aangepast taxivervoer. Het college stelt de raad voor een nieuwe versie van deze verordening vast te stellen.
In deze versie zijn ten opzichte van de huidige verordening de volgende wijzigingen opgenomen:

Kilometervergoeding naar voltijd hoogbegaafdenonderwijs
De kilometervergoeding is nu ook van toepassing voor regulier basisonderwijs, wanneer de dichtstbijzijnde toegankelijke school verder dan 6 kilometer van de woning ligt, en een advies van een deskundige onderbouwt dat deze school de voor deze leerling dichtstbijzijnde toegankelijke school is. Dit maakt het mogelijk voor ouders van leerlingen die naar voltijd hoogbegaafdenonderwijs buiten de gemeente gaan, om ook een vergoeding voor reiskosten met eigen vervoer of fiets aan te vragen. Met deze wijziging sluit de verordening weer aan op de beleidsregels, na de recente wijziging van de beleidsregels waarbij een kilometervergoeding naar voltijd hoogbegaafdenonderwijs mogelijk werd.

Stimuleren van eigen vervoer en openbaar vervoer
In de verordening zijn een aantal artikelen aangepast die het zelfstandig reizen van leerlingen, of het zelfstandig organiseren van vervoer door ouders, stimuleren.

- Een kilometervergoeding voor ouders die zelf hun kind halen en brengen, is niet langer een voorziening waar ouders apart toestemming voor moeten vragen, maar juist de eerste voorliggende voorziening, samen met een vergoeding voor reizen met de fiets.
- Ook leerlingen die voortgezet onderwijs volgen op een speciale school komen in aanmerking voor een vergoeding van kosten voor openbaar vervoer. Hiermee verdwijnt de financiële drempel voor ouders van oudere leerlingen om de overstap te maken van de taxi naar het OV. Voorheen was voor leerlingen in voorgezet onderwijs alleen vergoeding voor OV me begeleiding of aangepast vervoer mogelijk.
- De leeftijdsgrens voor begeleiding bij reizen met de fiets of het OV vervalt, de leeftijdsgrens was voorheen 10 jaar.
- Toevoeging van een artikel over het voeren van een gesprek over zelfstandigheid en zelfredzaamheid van de leerling en het gezin, met de mogelijkheid om een gezamenlijk vervoersontwikkelingsplan op te stellen.
- In de beleidsregels is een artikel opgenomen over ondersteuning bij het zelfstandig leren reizen. De gemeente Nieuwkoop werkt hierin momenteel samen met De Reiskoffer.

Betere aansluiting op de uitvoeringspraktijk
De voorwaarde van minimaal 90 minuten reistijd in het OV om in aanmerking te komen voor taxivervoer, geldt niet meer voor kinderen in de basisschoolleeftijd. Dit sluit beter aan bij de bestaande uitvoeringspraktijk, waarbij voor jonge kinderen in de basisschoolleeftijd bijna altijd taxivervoer wordt toegekend, ook over relatief kortere afstanden zoals naar Alphen aan den Rijn. Het college wil dit zo voortzetten, omdat jonge kinderen die naar het reguliere basisonderwijs in eigen dorp gaan, een veel kortere afstand hoeven af te leggen dan kinderen die op onderwijs in Alphen aan den Rijn zijn aangewezen.

Kortere en makkelijker leesbare verordening
De verordening bevat kortere teksten met meer eenvoudige woorden en minder onderlinge verwijzingen naar artikelen. De volgorde van de artikelen is aangepast, waarbij eerst wordt ingegaan op de belangrijkste punten, zoals de soort voorzieningen die er beschikbaar zijn en de criteria hiervoor, en de definitie van een toegankelijke school. Een aantal nadere bepalingen over bijvoorbeeld eigen bijdrage berekening zijn verplaatst naar de beleidsregels.

Toevoegingen nieuwe modelverordening VNG
De huidige verordening is gebaseerd op de destijds meest actuele modelverordening van de VNG. Deze modelverordening is in de tussentijd aangepast. Hierin zijn een aantal nieuwe bepalingen toegevoegd. Het college heeft de bepalingen over een gesprek over zelfstandigheid en zelfredzaamheid, tijdelijk verblijf buiten de gemeente en vervoersvoorziening naar stageadres overgenomen. Een artikel over schooltijden en wachttijden is niet toegevoegd aan de verordening, maar wel aan de beleidsregels. Een artikel over het OOGO, overleg met het samenwerkingsverband passend onderwijs, is niet toegevoegd omdat dit geen directe relatie heeft tot de vervoersvoorzieningen in de verordening. De gemeente kan hier goed onderlinge afspraken over maken met het samenwerkingsverband.

Beoogd (maatschappelijk) effect
Leerlingen die onderwijs op een verder weg gelegen school moeten volgen en hun ouders, worden ondersteund in het reizen van en naar school. Hierbij wordt de zelfredzaamheid van leerlingen en hun ouders zoveel mogelijk gestimuleerd.

Kader / eerdere besluiten / voorgeschiedenis
- Verordening leerlingenvervoer 2014 gemeente Nieuwkoop.

Participatie / betrokken partijen / personen
De nieuwe verordening en beleidsregels zijn besproken met de adviesraad sociaal domein en met het samenwerkingsverband passend onderwijs Rijnstreek PO en VO en de schoolbesturen.

De opmerkingen van de advies raad sociaal domein zijn verwerkt. In het gesprek met de samenwerkingsverbanden passend onderwijs en de schoolbesturen kwam naar voren dat zijn kunnen instemmen met de nieuwe verordening. Wel is er lang discussie geweest over de beleidsregels voor HB-leerlingen naar voltijd HB-onderwijs. De discussie gaat vooral over wie advies kan geven of Voltijd HB onderwijs noodzakelijk en passend is voor een leerling. Aan de hand van dit gesprek zijn de concept beleidsregels aangepast. Voordat de beleidsregels worden vastgesteld, worden deze aangepaste beleidsregels nogmaals voorgelegd aan het onderwijs. Vandaar dat de het college de beleidsregels pas later zal vaststellen. De leerlingenvervoer aanvraag voor schooljaar 2023-2024 kunnen vanaf mei 2023 binnen komen, vandaar dat de nieuwe verordening wel al vastgesteld dient te worden. Het streven is om de beleidsregels op 1 mei 2023, gelijk met de nieuwe verordening, in werking te laten treden.

Duurzaamheidsaspecten
Niet van toepassing.

Gezondheid
De nieuwe verordening maakt het aanvragen van een vergoeding voor eigen vervoer of openbaar vervoer gemakkelijker. Zelfstandig reizen bevordert de zelfredzaamheid van leerlingen in het speciaal onderwijs. Dit helpt hen naast het reizen van en naar school, ook in het zelfstandig reizen in hun vrije tijd, wat meedoen in de samenleving en anderen ontmoeten makkelijker kan maken.

Varianten met argumenten voor en tegen

Met het vaststellen van een nieuwe verordening sluit de verordening voor het leerlingenvervoer weer beter aan op landelijke ontwikkelingen in regelgeving en worden de verordening en beleidsregels weer gelijk getrokken. Deze versie van de verordening sluit beter aan bij het stimuleren van zelfredzaamheid van leerlingen en bij de huidige uitvoeringspraktijk. Ook is deze versie van de verordening wat makkelijker leesbaar.

In de nieuwe verordening is ervoor gekozen om een vergoeding voor kosten van het openbaar vervoer ook beschikbaar te stellen voor leerlingen die voortgezet onderwijs volgen op een school voor speciaal of voortgezet speciaal onderwijs. Dit is geen wettelijke verplichting. Redenen om deze wijziging voor te stellen, zijn het stimuleren van zelfstandig reizen van de jongeren, het stimuleren van een goedkopere oplossing dan het taxivervoer, en het tegemoet komen van ouders van deze jongeren voor de extra kosten die zij moeten maken ten opzichte van jongeren in het regulier onderwijs. Jongeren in het regulier onderwijs volgen doorgaans voortgezet onderwijs op fietsafstand van hun woning, en krijgen een OV-jaarkaart wanneer zij naar mbo, hbo of universiteit gaan. Jongeren die naar speciaal voortgezet onderwijs gaan, bezoeken vaak tot hun 19de dit onderwijs zonder OV-jaarkaart, waarbij ze vaak lang moeten reizen. Het college merkt dat de kosten voor het openbaar vervoer in de praktijk een drempel zijn voor een deel van de ouders, waardoor ouders soms terughoudend zijn in het stimuleren van de overstap van aangepast taxivervoer naar het openbaar vervoer. Terwijl reizen met het openbaar vervoer jongeren niet alleen meer flexibiliteit, maar ook meer zelfstandigheid geeft. Hier profiteren ze ook van in hun vrije tijd en bij een vervolgstap richting vervolgonderwijs, (aangepast) werk of dagbesteding. Tenslotte is het vergoeden van kosten voor openbaar vervoer voor de gemeente goedkoper dan het organiseren van aangepast taxivervoer (zie ook de paragraaf financiële gevolgen).

Voorgesteld besluit
De raad wordt voorgesteld het volgende te besluiten:
1. De Verordening Leerlingenvervoer 2023 gemeente Nieuwkoop vast te stellen.

Kanttekeningen / risico's en beheersmaatregelen
Met het aanpassen van de beleidsregels komt sinds het afgelopen schooljaar een nieuwe doelgroep in aanmerking voor een voorziening in het leerlingenvervoer. Ouders van kinderen die voltijd hoogbegaafdenonderwijs volgen, kunnen vanaf mei 2022 ook een kilometervergoeding aanvragen voor eigen vervoer met auto of fiets. Vanuit het onderwijs waren er zorgen dat deze verruiming van de doelgroep zou leiden tot een toename van het aantal leerlingen die de overstap zou maken van regulier naar voltijd hoogbegaafdenonderwijs. Tot nu toe zien wij dit effect niet terug in de aanvragen gedurende dit schooljaar. Op dit moment ontvangen ouders van 3 leerlingen een kilometervergoeding. Dit is in lijn met het aantal aanvragen wat het college verwacht had bij de aanpassing van de beleidsregels. Wel heeft het college afgesproken met het samenwerkingsverband en de schoolbesturen om gezamenlijk de effecten van de nieuwe regels te evalueren en blijven monitoren. Uitgangspunt hierbij is dat zoveel mogelijk leerlingen passend onderwijs kunnen volgen op een school in hun eigen buurt.
Zie ook de eerdere opmerkingen over de beleidsregels voor HB leerlingen (aanleiding en participatie).

Het intrekken van de oude verordening is geregeld in artikel 19 van de nieuwe verordeningen en daarom is er geen afzonderlijke besluitpunt voor nodig.

Financiële en Juridische gevolgen
Het college verwacht geen grote financiële effecten van de nieuwe regels. Wel zullen een aantal leerlingen in het voortgezet speciaal onderwijs nu in aanmerking komen voor een OV-vergoeding, terwijl zij dit eerst zelf betaalden. Tegelijkertijd verwachten wij dat de nieuwe regels er ook toe zullen leiden dat meer jongeren die nu met het aangepast taxivervoer reizen, de overstap zullen maken naar het openbaar vervoer. De verwachting is daarom dat de nieuwe regels geen grote wijzigingen in het benodigd budget voor het leerlingenvervoer tot gevolg hebben.

Bijlagen

- Bijlage 1 Verordening leerlingenvervoer 2023 gemeente Nieuwkoop (ter vaststelling)
- Bijlage 2 Advies van adviesraad sociaal domein (ter informatie)

Advies meningsvormende raad I van 30 maart 2023

De raad heeft voldoende informatie om een besluit te nemen. Het wordt een hamerstuk in de volgende besluitvormende raadsvergadering.